Posudek oponenta diplomové práce:
Eliška Kolečkářová „Právní úprava nakládání s volně žijícími živočichy“

Posuzovaná diplomová práce má celkem 98 stran, z toho 82 stran vlastního textu a skládá se celkem z šesti kapitol a nečíslovaného úvodu a závěru, dále pak ze seznamu pramenů, anglicky psaného resumé, anglicky a česky psaného abstraktu a seznamu klíčových slov. Byla odevzdána 5. června 2014. Splňuje tak formální náležitosti diplomové práce.

Aktuálnost tématu. Zvolené téma práce považuji za aktuální především s ohledem na jeho soukromoprávní aspekty, neboť nový občanský zákoník (NOZ) s účinnosti od 1.1.2014 nově vymezil pojem zvíře včetně některých aspektů soukromoprávní úpravy nakládání se zvířaty. Bez významu není ani vymezení vztahu NOZ veřejnoprávním předpisům, které především regulují diplomantkou zvolené téma.

Náročnost tématu. Zvolené téma práce považuji za velmi náročné. Diplomantka se neomezuje pouze na veřejnoprávní status volně žijících živočichů, ale zaměřuje se též na problematiku volně žijících živočichů, kteří se z různých důvodů ocitají v lidské péči. Vedle veřejnoprávního hlediska, které je pro téma práce stěžejní, neopomíjí ani soukromoprávní aspekty právní úpravy. S ohledem na roztříštěnost a nejednotnost první úpravy se diplomantka musela vypořádat s velkým počtem právních předpisů, které navíc často nejsou navzájem konzistentní. Již jen analýzu zvoleného tématu považuji za velmi náročnou.

Hodnocení práce. Diplomová práce se snaží zachytit zvolené téma komplexně a v celé jeho šíři, což se jí v zásadě daří, byť některé aspekty jsou téměř opominuty. Jedná se např. problematiku Úmluvy o mezinárodním obchodě s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (tzv. úmluvu CITES), případně problematika zoologických zahrad (posledně uvedená mohla být zmíněna např. ve vazbě na pojem volně žijící živočich nebo s v souvislosti s problematikou záchranných center). Je třeba však podotknout, že téma práce je velmi rozsáhlé a zohlednit všechny jeho aspekty na úrovni diplomové práce je velmi obtížné. I přes tuto výhradu oceňuji široký záběr práce a způsob, jakým se diplomantka s tématem resp. roztříštěností právní úpravy vypořádala. Z výše uvedeného důvodu nebylo jistě snadné práci systematicky uspořádat tak, aby vytvářela vzájemně propojený logický celek, což se diplomantce v zásadě podařilo.

Práce se postupně zaměřuje na vymezení pojmu zvíře, živočich a dalších odvozených pojmů v českém právním řádu, dále se pak zabývá problematikou nabývání vlastnictví k volně žijícím živočichům. V těchto prvních dvou kapitolách jsou zohledněny nejen veřejnoprávní ale též soukromoprávní aspekty tématu. V dalších 4 kapitolách se práce postupně věnuje veřejnoprávní úpravě, konkrétně problematice nakládání s živočichy v lidské péči, nakládání s handicapovanými živočichy, záchranným programům a ochraně volně žijících živočichů proti týrání. Pochválit je třeba autorku též za zdařilý a poměrně rozsáhlý závěr práce.

Celkově lze velmi kladně hodnotit autorčiny analytické schopnosti, práci s odbornou literaturou a zcela jistě též autorčiny znalosti, které jsou z práce prokazující velmi poctivý přístup k zpracování tématu zřejmé.

Na druhou stranu se autorka nevyhnula řadě nepřesností. Vedle jazykových a stylistických nepřesností a neobratností (např. užívání první osoby čísla jednotného i množného vedle 3. osoby jednotného čísla) se v textu nachází i nepřesnosti věcné. Příkladem takové věcné nepřesnosti je např. zavádějící označení koncepce, podle které jsou volně žijící živočichové

(neulovení, nezajatí apod.) vyloučení z vlastnictví, jako teorie práva životního prostředí (s. 23) či na straně 23 rozporné tvrzení, podle kterého nejprve jsou ryby v rybníce předmětem vlastnictví a po té se na téže straně uvádí, že neulovená ryba v rybníku nemá vlastníka (jedná se pravděpodobně o mylné uvedení pojmu rybník namísto vodní tok).

Další již výše naznačenou výhradou je ne zcela komplexní zpracování tématu (např. v 1. kapitole v souvislosti s terminologií postrádám vymezení pojmu volně žijící živočich též podle zákonů č. 100/2004 Sb. a č. 162/2003 Sb.) a místy značná popisnost, byť na druhou stranu autorka jednoznačně prokazuje též schopnost vlastního úsudku a kritického pohledu na právní úpravu.

Doporučení k obhajobě a návrh klasifikace Celkově hodnotím diplomovou práci Elišky Kolečkářové jako velmi dobrou, byť obsahuje též pasáže dosahující výborné úrovně, a jako takovou ji doporučuji k ústní obhajobě.

Otázky k obhajobě. V rámci ústní obhajoby doporučuji, aby se diplomantka vyjádřila k následujícím otázkám:

1. Jaký význam má právní úprava Nařízení 338/97/EHS o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a regulováním obchodu s nimi pro prokazování původu a pro nabývání vlastnictví k volně žijícím živočichům.
2. Charakterizujte postavení zoologických zahrady zejména jejich vztah k chovu volně žijících živočichů.

V Praze dne 18. června 2014 JUDr. Martina Franková, Ph.D.